MUHKEM-MÜTEŞÂBİH (1)

Değerli Hocam, sizlerden ve eserlerinizden en sağlıklı bilgileri öğrendiğime inanıyor ve mutlu oluyorum. Kur'ân'da Muh-kem Âyetler ve Müteşabih Âyetlerin sayıları kaça kaçtır? Namazda okunması gereken âyetler hangileri olmalıdır? Bilgi verebilirseniz veya başvurabileceğim eser veya eserleri önerirseniz sevinirim. Teşekkür ederim...

Cevap: Kur'ân'ın bütün âyetleri muhkemdir. Muhkem ve müteşabih sözü, Kur'ân âyetleri hakkında değil, Kitabı Mukaddes âyetleri hakkında söylenmiştir. Kur'ân'da manası anlaşılmayan âyet olmadığına göre Kur'ân'ın tamamı muhkemdir. Müteşabih, birbirine benzer, karşıtlı anlamına gelir. Bu bakımdan Kur'ân'ın bütün âyetleri müteşabih, yani güzellikte birbirine benzerdir. Ama manası açık olmayan müteşabih sıfatı Kur'ân için söz konusu değildir. Bu konuda " **Kur'ân Ansiklopedisi**"nden bir maddeyi özet-leyelim:

Müteşâbih, şebeh kökünden gelir. *şibh, şebeh ve şebîh* renk, tad, adâlet ve zulüm gibi nicelik, nasıllık bakımından benzer demektir. Aynı kökten gelen
şübhe
de iki şey'in,
ya fizik veya anlam bakımından, birbirinden ayırdedilemeyecek derecede birbirine benzemesidir. Burada Kur'ân âyetlerinin, güzellikte, belâğatte hep bir-birine benzer, biri diğerinden ayırd edilemeyecek derecede güzel, birbiriyle uyumlu demektir.

Âl-i İmran Suresinin 7. âyetinde *"Onun te'vîli"* kelimesindeki zamîr, müteşâbih kelimesine değil, Kitâb'a gitmektedir. Kitâb ile kasıt da Kur'ân değil, ondan önceki Kutsal Kitaptır. Onun tevili yoluyla fitne yapmak isteyenler, müteşâbih âyetlerin te'vîlini değil, Kitâb'ın te'vîlini istemektedirler. Kitâb'ın te'vîli de onu istenilen biçimde yorumlamak değil, onun uyarısının hakikati, yani bildirdiği azâbın, va'd ve va'îd'in gerçekleşmesini istemektir. Âyette Kitâbın müteşâbihinin ardına düşenlerin, Kitâb'ın te'vîlini istedikleri, yani Kitâb'ın tehdîd ve uyarılarının, başlarına gelmesini istedikleri anlatılmaktadır. Kimse başına azâb gelmesini istemez ama Kitâb'ın anlamını istediği biçimde yorumlayıp halk üzerinde baskı, hegemonya Kuranlar, bu davranışlarıyla sanki başlarına azâp gelmesini istemiş olurlar. Te'vîlin, İlâhî uyarıların gerçekleşmesi anlamında olduğu, Kur'ân'ın kesin ifadesiyle sâbittir. Bkz. A'râf: 39/53, Yunus: 51/39.

Âl-i İmran 7. âyette, müteşâbih âyetlerin ardına düşenlerin iki şey istedikleri anlatılmaktadır: Biri

fitne, diğeri Kitâbın te’-vîlidir. Fitne, baskı, zulüm demektir. Bunlar, mânâsı açık olan âyetleri istedikleri gibi yorumlayamayacakları için müteşâbih âyetlerin ardına düşer, onları istedikleri biçimde yorumlar, çekip uzatır ve böylece bu işi sadece kendilerinin bildiğini, halkın din konusunda kendilerine muhtacolduğunu ileri sürerek veya bu imajı vererek halk üzerinde baskı kurarlar. Dini kendi tekellerine almak isterler. İstedikleri ikinci şey de Kitâbın te’vîlidir. Te’vîl, yorum demek değil, Kitâbın gerçekleşeceğini söylediği uyarıların gerçekleşmesidir. Burada iki olasılık vardır:

(devamı yarın..)